

Embassy of the Czech Republic
in London

„VELKÁ BRITÁNIE A BREXIT“

XVIII. EXPORTNÍ FÓRUM, 30. 3. 2017

Aleš OPATRNÝ

ekonomický diplomat

Velvyslanectví ČR v Londýně

Obsah

1. Vývoj britské ekonomiky od referenda
2. Zahraniční obchod UK
3. Bilaterální obchod ČR – UK
4. Brexit
5. Priority britské vlády
6. Priority britského businessu
7. Varianty budoucího uspořádání
8. Výzvy

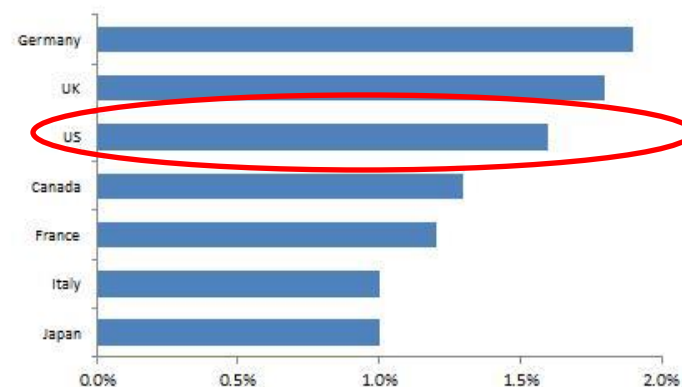
Vývoj britské ekonomiky od referenda

- **UK ekonomika si vede mnohem lépe**, než bylo odhadováno před referendem
- za 2016 **růst** ekonomiky UK 2. nejvyšší v rámci zemí G7, **+1,8% HDP**
- **nezaměstnanost** jen 4,7%, nejnižší od 1975
- 80% ekonomiky tvoří **služby**
- **automobilový průmysl rekordní** (vyrobena 1,7 milionů vozů)
- na 2017 odhadován **růst HDP ve výši 2%**

... ale brexit ještě nezačal

Germany topped G7 growth league in 2016

% annual GDP growth, 2016

Source: OECD Quarterly National Accounts, Eurostat and PuC estimate (Canada)

Vývoj britské ekonomiky od referenda

- **propad kurzu libry** od referenda o 15% proti dolaru a 12% proti euru
- **nárůst inflace** z 0,6% na 2,3% (leden 2016 → březen 2017)
- **státní dluh 85,3% HDP** (v absolutních hodnotách mezi nejvyššími na světě: 1,6 bilionu GBP, tj. 62 tis. GBP na každou britskou domácnost)
- **produktivita práce nízká** (o 35% nižší než v Německu a 18% nižší než průměr G7)

Pound plunged against the dollar after vote result

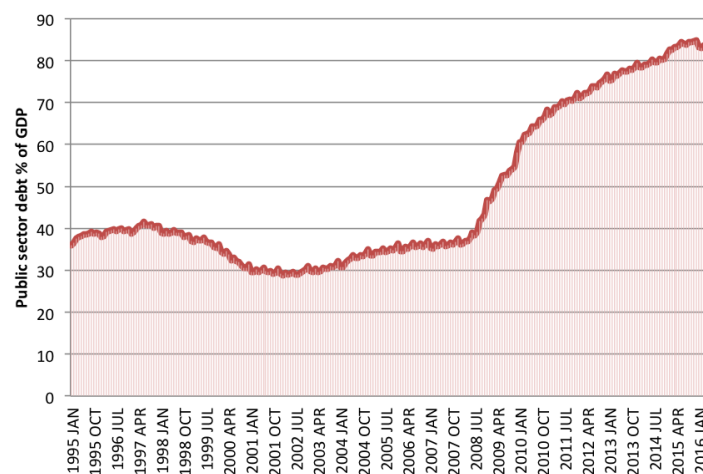
How many dollars £1 buys

Source: Bloomberg

BBC

UK national debt % GDP

www.economicshelp.org | Source: ONS HF6X - June 2016

Zahraniční obchod UK

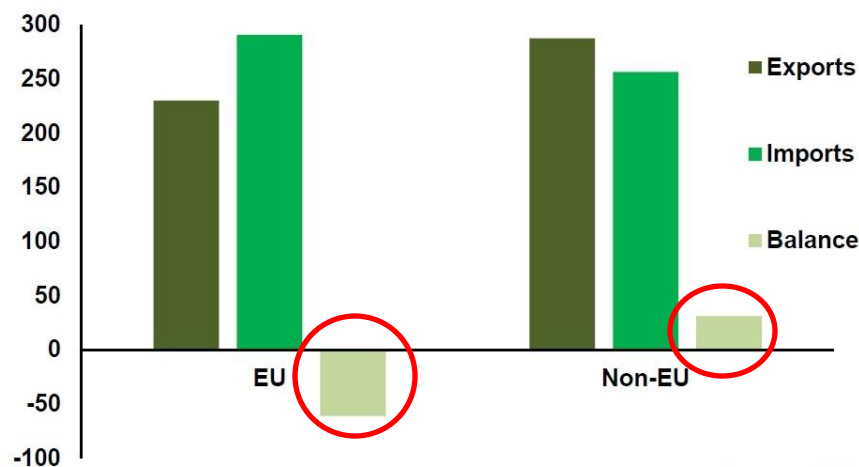
Z Británie směřuje do EU:

- 44% celkového exportu UK
- 54% exportu britského zboží
- 39% exportu britských služeb

Balance:

- v obchodě se službami má UK s EU **pozitivní bilanci**
- celkově za zboží a služby má **UK vysoký deficit obchodní bilance s EU** (... mj. i díky obchodu s ČR)

UK trade with EU and non-EU countries
£ billion, 2015, Goods and services

Srovnání významu:

- Export do EU tvoří 15% britského HDP
- Export EU27 do UK tvoří „jen“ 5% HDP EU 27 (→ volný obchod důležitější pro UK; ALE: z hlediska ČR je bezbariérový vývoz do UK zásadní!)

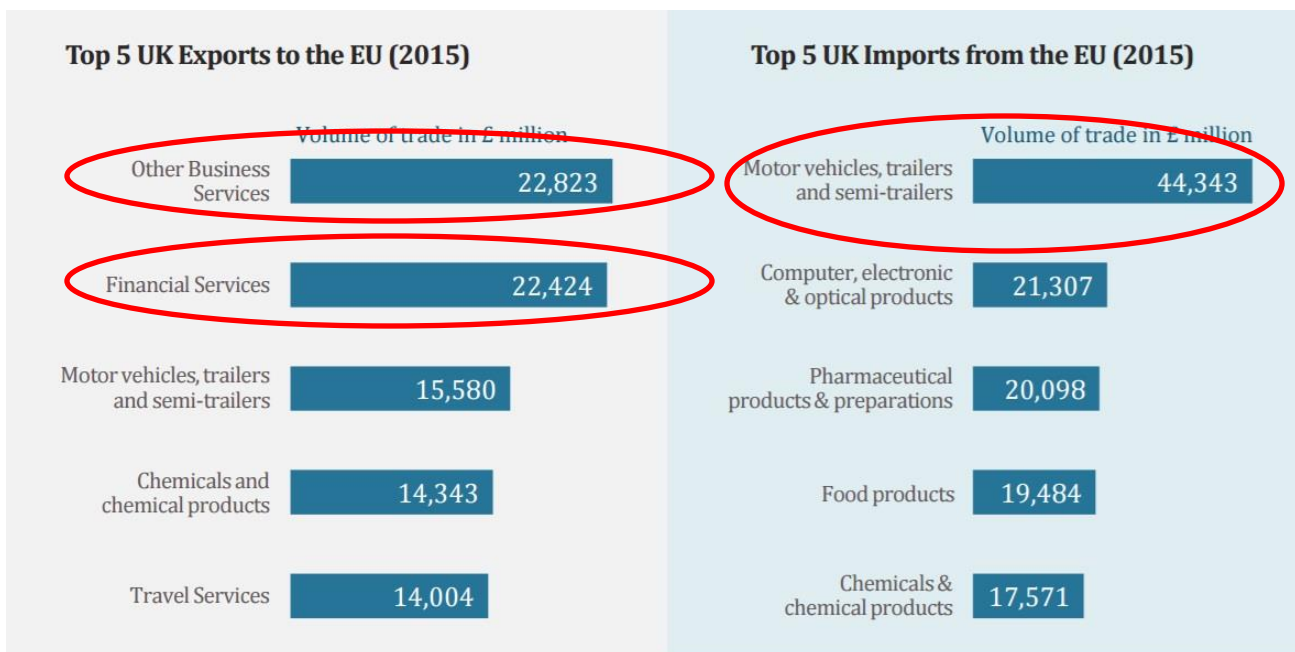
Zahraniční obchod UK

Nejvýznamnější položky britského vývozu do EU:

- finanční služby
- automobily

Nejvýznamnější položky vývozu EU 27 do UK:

- automobily

Zahraniční obchod UK s EU

Automobilový sektor:

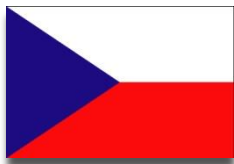
- tahounem britského exportu zboží, 18 z 20 nej automobilek v UK
- **57%** britských automobilek vyvíjí **technologie autonomního řízení**, **64%** vyvíjí **ultra nízkoemisní či elektrické vozy**.
- ale vysoká **závislost automobilového sektoru UK na EU** – na vnitřní trh EU směřuje více **než polovina britské produkce osobních aut**, a dokonce **94,7% komerčních vozů**
- **závislost na dovozech z EU: jen 41% britského vozu vyrobeno v UK** (vs. 60% v DE)
- zatížení obchodu novým clem by mohlo automobilky přimět k dalšímu **snížení investic** v UK – **jen za rok 2016 už sníženy o 1/3** (na 1,66 miliardy liber)

29 MARCH 2017 #SMMT NEWS

UK Automotive demands government delivers deal to safeguard

SMMT has renewed its call for the automotive industry to be at the heart of Brexit negotiations.

Bilaterální obchod ČR - UK

V roce 2016:

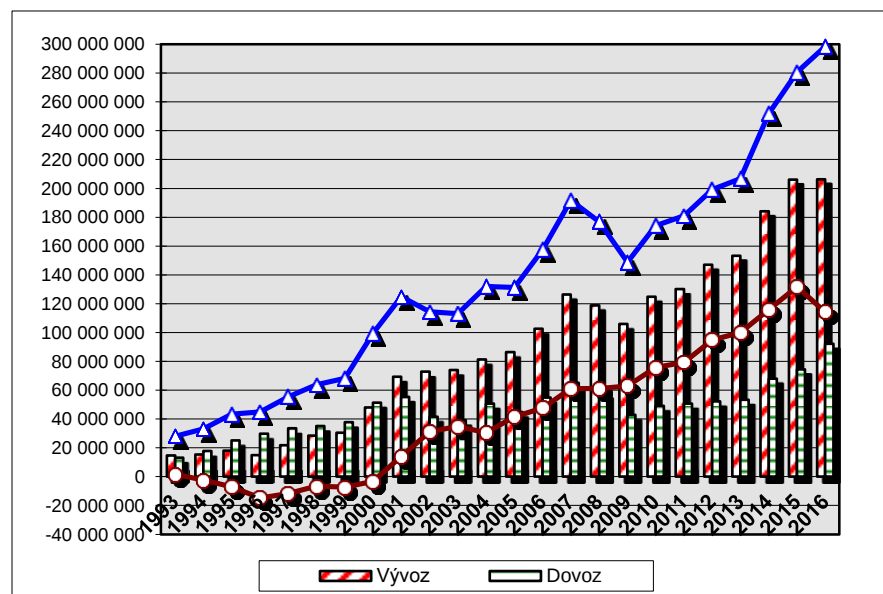
- rekordní obrat - 298 miliard Kč,
- český vývoz rekordních 206 mld. Kč
- nárůst 900%: 1997 20 mld. → 2017 206 mld.
- britský vývoz rekordních 92 mld. Kč
- UK pro ČR 4.-5. nej. exportní teritorium

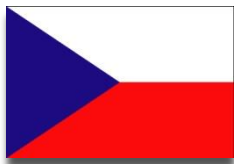
Ale v posledním roce:

- zastavení tempa růstu CZ exportu do UK
- nárůst importu z UK do ČR o 23,65%

Balance:

- Přebytek českého obchodu s UK ve výši **114,260 mld. CZK**
- výrazně převyšuje schodek českého obchodu s Korejskou republikou (74,689 mld. CZK), Polskem (58,994 mld. CZK) či kompenzuje téměř jednu třetinu největšího obchodního deficitu, který měla v roce 2016 ČR s Čínou (387,157 mld. CZK).

Bilaterální obchod ČR - UK

Struktura českého exportu zboží do UK:

položky s největším objemem:

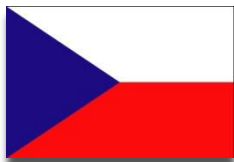
- **automobily** (51,8 mld. CZK)
- **součásti motorových vozidel** (15 mld. CZK)
- **snímače a čidla** (14 mld. CZK)

dále:

- světla, monitory, hračky, přístroje pro vysílání a příjem hlasu a dat, záznamová média, části počítačů, části pístových motorů, integrované obvody, čerpadla, pneumatiky, klimatizace, sedadla, léky, tiskárny, ruční pneumatické nářadí, přístroje pro příjem rozhlasu, el. rozvaděče, elektrické motory a generátory, hadice, kohouty a kotle, pečivo a pekařské zboží, proudové motory a turbíny, zámky a klíče.

UK trade with the rest of the world, imports and exports, 1999 to 2015

Bilaterální obchod ČR - UK

Oborové příležitosti pro český export do UK

Automobilový průmysl

**Zdravotnický a
farmaceutický průmysl**

Strojírenský průmysl

Stavební průmysl

**Sklářský a keramický
průmysl**

Obranný průmysl

Nábytkářský průmysl

**Zemědělský a
potravinářský průmysl**

Energetický průmysl

ICT

Prorůstové kroky britské vlády

Nedávná rozhodnutí vlády o investicích / prorůstových krocích:

- **výstavba nových jaderných bloků** v lokalitě Hinkley Point za 18 mld. liber (EDF)
- **povolení průzkumu těžby plynu z břidlic** v UK
- stavba **4 nových jaderných ponorek** za 31 mld. liber (BAE)
- schválení záměru **vybudovat 3. přistávací dráhu na Heathrow** (předpokládaná cena projektu 17, 6 miliardy liber)
- **nový fond pro „inovace a infrastrukturu“** ve výši 23 mld. liber
- **vysokorychlostní železnice (HS2)** na sever Anglie
- **první přílivová elektrárna** ve Walesu
- **podpora vývoje autonomních vozů** - university výzkumem podporují vývojová centra automobilek, (Honda, Nissan, Jaguar Land Rover); **600 milionům GBP** na rozvoj **ultra nízkoemisních vozidel**; **100 mil. GBP** (3 mld. Kč) na **vybudování testovací infrastruktury pro samořídící auta**, **80 mil. GBP** pro instalaci nových **nabíjecích stanic pro elektromobily**.

Průmyslová strategie UK

10 pilířů nové Průmyslové strategie

(vydána 22.1.2017, součást plánu pro brexit):

1. Investice do vědy, výzkumu a inovací
2. Rozvoj schopností pracovníků i firem
3. Rozvoj infrastruktury
4. Podpora zakládání a rozvoje firem
5. Zlepšení systému strategických veřejných zakázek tak, **aby více motivovaly inovace a rozvoj „britských dodavatelských řetězců“ (!)**
6. Podpora obchodu a vnitřního investování
7. Zajištění dodávek energií za přijatelné ceny a zelený růst
8. **Podpora rozvoje globálně konkurenceschopných sektorů britské ekonomiky;**
9. Podpora **snižování regionálních nerovnováh** prostřednictvím identifikace jejich potenciálu i slabin
10. Zlepšení institucionálního rámce – posílení či vytvoření nových vzdělávacích institucí, obchodních asociací či finančních sítí.

Průmyslová strategie UK

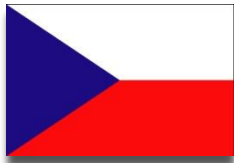
Nová Průmyslová strategie

- Hlavní novinka v pilíři „Podpora rozvoje globálně konkurenceschopných sektorů britské ekonomiky“:
- zástupci průmyslu mají přijít s vlastními prioritami pro tzv. **„Sector Deals“**, v rámci kterých by navrhli kroky k transformaci svých oborů a shodli se na požadavcích, jak by vláda měla v regulační oblasti, podporou výzkumu a jeho komercializace, či podporou exportu, přispět k budování pozic nejlepších britských sektorů.
- Zejména pro sektory: **zdravotních technologií, ultra nízkoemisních vozidel, průmyslové digitalizace, jaderného průmyslu a kreativního průmyslu.**

Embassy of the Czech Republic
in London

Ekonomický tým ČR v UK

Embassy of the Czech Republic
in London

CzechTourism

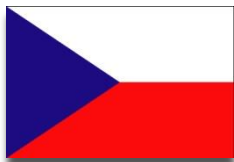

klientské centrum
C pro export

Embassy of the Czech Republic
in London

Prezentace ČR v UK

Projekty ekonomické diplomacie:

- Czech Wine Day (27.4.2017, Londýn)
- Czech Nano Day (12.2.2017, Londýn, Cambridge)
- Offshore Europe (9.9.2017, Aberdeen)
- CEE Start-up Day (5.10.2017, Londýn)

Česká oficiální účast:

- Automechanika (Birmingham, 6. 6. 2017)
- DSEI (Londýn, 15. 9. 2017)

Prezentace organizované Czech Trade:

- All Energy (Glasgow, 10. 5. 2017)
- Subcon (Birmingham, 6. 6. 2017)
- Decorex (Londýn, 18.9. 2017)
- Advanced Engineering (Birmingham, 3. 11. 2017)

Priority britské vlády

- **UK nebude členem vnitřního trhu EU** (tj. UK nebude podrobena jurisdikci Soudního dvora EU a bude moci **kontrolovat imigraci**)
- **UK nechce „plné členství“ v celní unii s EU**, ale bude usilovat o co nejvýhodnější celní ujednání s EU, např. formou přidruženého členství
- **UK chce sjednat s EU komplexní dohodu o volném obchodu zbožím a službami** („*greater scope and ambition than any such agreement before*“)
- **UK převezme celé *acquis* EU do britského právního řádu** (Až na oblasti, ve kterých deklarovalo odchylný postup - tj. zejména imigrace. Hovoří se až o 6 dílích zákonech – *White Paper* ve čtvrtek)

Priority britské vlády

- **prioritními oblastmi pro spolupráci s EU: potírání zločinu, terorismu a bezpečnostní politika** (jaderná velmoc UK pomůže s bezpečností, ale chce za to přístup na trh EU – „*In security terms a failure to reach agreement would mean our cooperation in the fight against crime and terrorism would be weakened.*“)
- **UK nebude nadále přispívat „obrovskými částkami“ do unijního rozpočtu;** bude se účastnit *některých* programů, dle svého rozhodnutí
- **Udržení společné cestovní zóny UK s Irskem**
- **UK chce co nejdříve vyřešit postavení unijních občanů žijících v UK a britských občanů v EU**
- **Parlament UK bude o budoucí dojednané smlouvě mezi UK a EU hlasovat**
- **Nové obchodní dohody se třetími zeměmi**
- **Raději než „špatnou dohodu“ s EU bude vláda UK preferovat „žádnou dohodu“**

Priority britského businessu

1/ **Trh práce** – vláda by měla zaměstnavatelům poskytnout jistotu ohledně možnosti **pokračování zaměstnávání pracovníků z EU v UK**.

2/ **Obchod** – zajistit pokračování bezbariérového obchodu s EU i se zeměmi, se kterými má dosud UK volný obchod v rámci společné obchodní politiky EU; **nové tarifní zatížení** obchodu s EU, které BCC považuje za *pravděpodobné*, musí být na co nejnižší úrovni; při vyjednávání nových dohod o volném obchodu by se vláda měla zaměřit zejména na odstraňování bariér, neboť samotné dohody o volném obchodu mají pro britské SMEs dle BCC omezený dopad; ideálně by měla být nová obchodní dohoda s EU dokončena **současně s dohodou o odchodu UK z EU**, ale pokud by se to nepodařilo, preferuje BCC **prodloužení jednacího období** spíše než nastavení přechodného období.

Priority britského businessu

3/ **Celní procedury** – odchod z celní unie s EU by znamenal obnovení nutnosti celních deklarací na hranici UK s EU, což by dle BCC zpomalilo dodavatelské řetězce a aplikace pravidel původu deklarací by znamenala pro firmy další náklady; vláda by proto dle BCC měla v nastavování celního systému **postupovat v úzké spolupráci s britskými firmami.**

4/ **Daně** – vláda by měla garantovat zajištění dostatečné kapacity finančních úřadů pomáhat firmám v přechodném období a podniky ujistit o tom, zda bude britská daňová legislativa **i po odchodu z EU odpovídat dosavadním hlavním principům DPH.**

5/ **Legislativa** – vláda by měla zajistit kontinuitu a **vzájemné uznávání standardů výrobků s EU i po brexitu** tak, aby britské produkty zůstaly konkurenceschopné na vnitřním trhu EU.

Priority britského businessu

6/ **Evropské financování** – vláda by měla zajistit zachování přístupu UK k financování z Evropské investiční banky a vyloučit **riziko náhlého ukončení financování projektů** a sektorů dnes kofinancovaných z evropských zdrojů; do budoucna by měla nastavit nový systém regionalizovaného financování rozvoje podnikání v souladu s novou průmyslovou strategií.

7/ **Severní Irsko** – vláda nesmí připustit obnovení „tvrdé“ hranice mezi Severním Irskem a Irskou republikou, musí zůstat zachována svoboda pohybu osob i zboží tak volně, jak to je možné.

Priority britského businessu

- odmítnutí stanoviska „žádná dohoda je lepší než špatná dohoda“
- dojednání bezbariérových obchodních vztahů s EU paralelně s dohodou o odchodu UK z EU (premiérka následně zmínila 4x v dopise)
- zachování možnosti britského průmyslu podílet se na **stanovování harmonizovaných standardů výrobků**
- pevné a brzké **ukotvení UK v rámci WTO**, jasná celní pravidla
- zajištění dostatečně dlouhého **přechodného období**
- výzva k formalizovanému společnému mechanismu zapojení průmyslu do konzultací priorit a pozic UK při jednáních o odchodu z EU

Budoucí obchodní vztahy

Prioritou UK je uzavření dohody o volném obchodu EU-UK během dvou let (zmíněno v dopise 4x) – to je ale vysoce nepravděpodobné. Možnosti:

A/ Přechodné období - prodloužení stávajících pravidel do uzavření nové dohody

B/ Prodloužení lhůty pro jednání (za souhlasu všech) – preferuje UK business

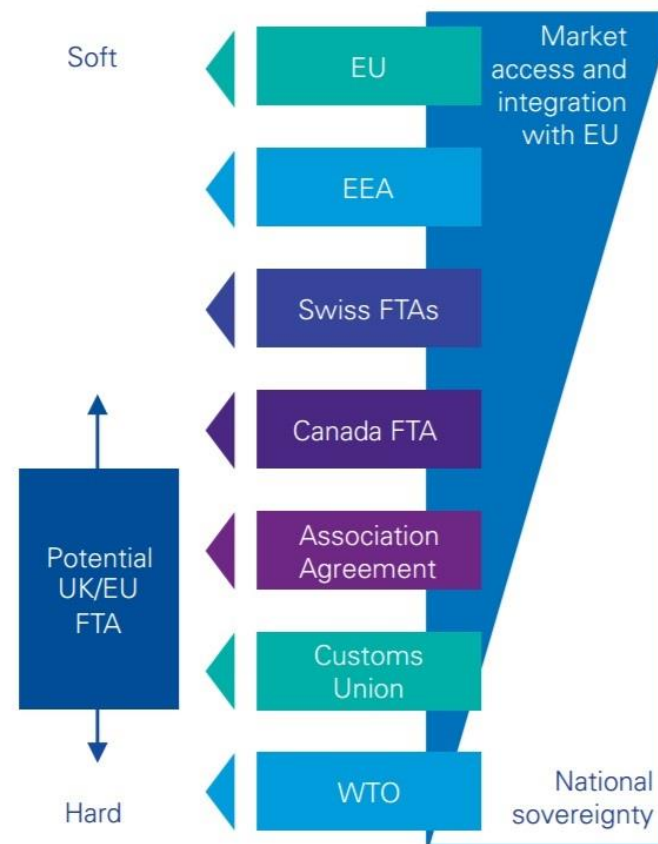
C/ Nedohoda – přechod na WTO standardy, možné jednání o budoucí dohodě

- **Od manželství ke smluvnímu spolubydlení:** jednání o FTA obvykle usilují o hlubší integraci trhů jednání o brexitu začínají u stávajících nulových tarifů a existujícího regulatorního rámce a dojednáváno bude jeho rozvolnění;
- Teoreticky by tedy UK mohla dosáhnout rychlé dohody s EU, pokud by byla ochotná přistoupit na stejné podmínky jako **Norsko** ... což ale UK rozhodně ochotné není (zastavení plateb do rozpočtu EU jako hlavní argument „leave“ v referendu)
- Pravděpodobnější ... **dohoda o volném obchodu nového typu**, nejvíce připomínající CETA s Kanadou, či dohodu s Jižní Koreou (ty ale horší podmínky pro přístup služeb a kapitálu)

Budoucí obchod - výzvy brexitu

- Londýn je dnes finančním hubem EU (passporting, britské firmy mohou nabízet **finanční služby** v celé EU); City of London již zřejmě vzdala úsilí o udržení passportingu, nyní usiluje o variantu **ekvivalence** (příští možností zbývá přesun aktivit v EU)
- Služby budou nejtěžší částí jednání o FTA, zatím není precedens přístupu třetí země na jednotný trh v oblasti finančních služeb, i CETA obsahuje jen malou část
- Otázka pravidel původu budou zatěžovat obchod se zbožím i pod FTA
- Pozornost bude potřeba věnovat Gibraltar, Normanským ostrovům a ostrovu Man a zámořským územím, které mají zvláštní vztahy s EU

WTO varianta

- Premiérka Theresa Mayová: „**Žádná dohoda je lepší než špatná dohoda**“
- Ministr pro odchod z EU D. Davis: „**Ne-dohoda by nebyla nejhorší možný výsledek**“
- Ministr zahraničí Boris Johnson: „**Žádná dohoda je naprosto ok**“
- D. Davis: „**Vláda zatím nemá zevrubné ekonomické zhodnocení varianty „ne-dohody**“
- Pascal Lamy, bývalý šéf WTO „**přechod na WTO standardy by byl „removing an egg from an omelette”**“.
- UK je sice členem WTO, dosud je zastupována v rámci společné obchodní politiky EU. Nově tedy bude muset stanovit vlastní **Listinu závazků** v oblasti tarifů a kvót.
- UK plánuje přebrat hodnoty většiny tarifů EU, nicméně bude muset **dojednat vlastní kvóty a limity veřejné podpory** (zejména v oblasti zemědělství – kde EU měla historicky vyšší limity, než nově přistoupivší státy, jako např. Rusko; v procesu budoucí certifikace by to mohlo představovat komplikaci; nadto třetí země nemusejí akceptovat dohodu UK a EU o rozdělení kvót, protože by tím ztratily flexibilitu).

WTO varianta

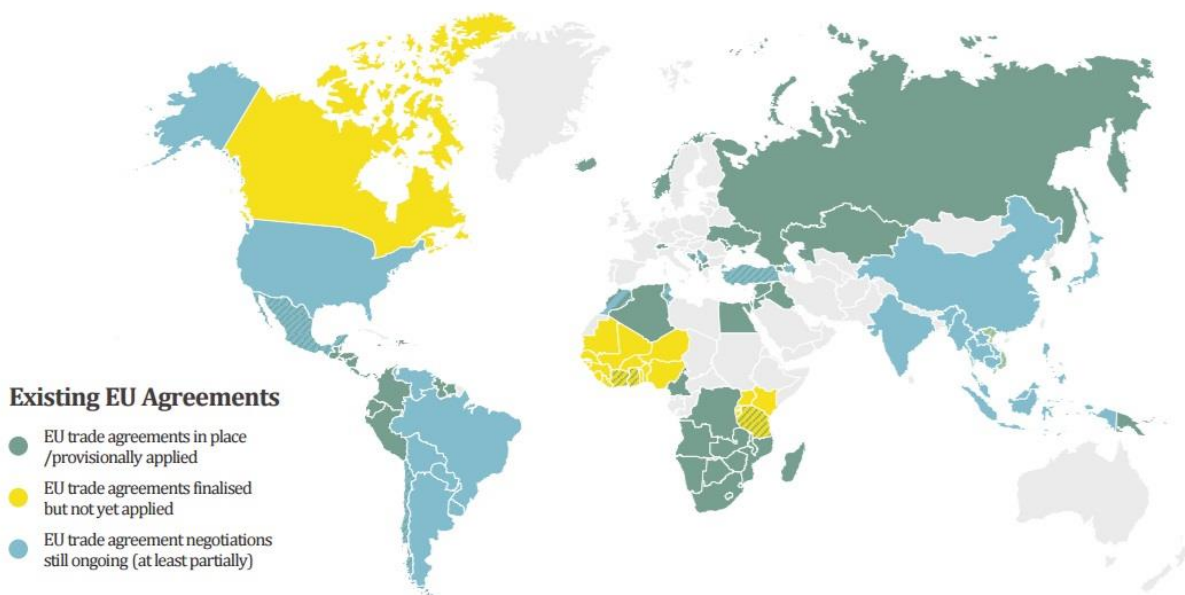
- Při vývozu do EU by exportéři z UK nově čelili **celním kontrolám na hranicích a společnému vnějšmu tarifu EU**, tedy stejnému tarifu, jako např. vývozci z USA, Ruska či Brazílie. Ten je v průměru pro veškeré zboží 4,8%, pro zemědělské produkty v průměru 10,9%, a např. u LNG 4,1%, u **automobilů 10%** (= zdražení vozu v průměru o 1500 GBP), oblečení 12%, ale až **30-40% u některých potravin včetně mléka, masa, vína**, atd.
- UK by tak na clech za zboží dovážené z EU vybrala přibližně 12,9 mld. GBP, zatímco EU by za cla za zboží dovážené z UK vybrala jen 5,2 mld. GBP.

Regionální rozdíly v UK:

- Wales exportuje ze všech 12 regionů UK nejvíce do EU (továrna Airbusu v Broughton):
- Wales 67%
- Skotsko 51%
- Severní Irsko 56%

Obchodní politika UK po brexitu

- Otázka cca **60 FTAs**, ze kterých dnes UK benefituje jako člen EU (pokrývají asi 11% UK exportu): není příliš pravděpodobné, že by UK mohla i po odchodu z EU využívat výhod;
- resp. pravděpodobnost, že UK bude moci navázat na jednotlivé smlouvy, **bude záviset na podobě vztahu UK-EU**: pokud UK ztratí přístup na vnitřní trh, nebude pro 3. země tak zajímavá a mohou mít zájem renegotiovat podmínky...

Obchodní politika UK po brexitu

Nové FTAs:

- Možnost uzavírat nové dohody o volném obchodu se třetími zeměmi je hlavním důvodem, proč britská vláda plánuje odejít z celní unie s EU
- Zájem UK o FTAs s Austrálií, Čínou, Indií, JAR, Kanadou, Novým Zélandem, USA
- v rámci CCP UK nemůže smlouvy uzavírat (ale předjednávat ano)
- Ministerstvo zahraničního obchodu UK již bylo vytvořeno

Obchodní politika UK po brexitu

Střednědobé dopady na české firmy:

- Budoucí benefity z budoucích FTAs UK jsou zatím velmi vzdálené
- Zatím brexit přinese hlavně komplikace obchodu – možná celní kontroly, určitě pravidla původu
- Ale obrovský trh UK + globální přesah britských firem skýtají stále příležitosti
- Již dnes k úspěšnému působení na UK trhu výrazně napomáhá fyzická přítomnost v teritoriu, vytvoření pobočky (Linet, Lasvit, Techo, IT). Některé varianty brexitu mohou tento trend zdůraznit.
- Nebát se jít do regionů, vláda je podporuje, větší příležitosti

Embassy of the Czech Republic
in London

Děkuji Vám za pozornost

ales_opatrny@mzv.cz

